

COMMISSIE VAN EERSTE AANLEG VOOR DE ERKENNING
EN DE BESCHERMING VAN DE TITEL VAN
BEROEPSJOURNALIST

Verslag van de activiteiten in 2016

Historiek

Ingevolge het ontslag om professionele redenen van drie leden werd de samenstelling van de Nederlandstalige afdeling van de commissie in 2016 als volgt gewijzigd:

- bij Koninklijk Besluit van 13 maart 2016, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 18 maart 2016, werd de h. Paul Van Landeghem, freelance journalist, benoemd tot plaatsvervangend lid ter vervanging van de h. Jan Van Maele;
- bij Koninklijk Besluit van 4 mei 2016, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 17 mei 2016, werd de h. Bert Geenen, public affairs manager Medialaan, benoemd tot plaatsvervangend lid ter vervanging van de h. Sven Van Damme;
- bij Koninklijk Besluit van 12 december 2016, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 22 december 2016, werd de h. Marc Dupain, general manager bij The Ppress, benoemd tot gewoon lid ter vervanging van de h. Frank Vanhove.

In al de gevallen zullen de nieuw benoemde leden de mandaten van hun voorgangers voltooien.

(Voor de voorgaande jaren verwijzen we naar onze verslagen van 18 mei 2000, 10 mei 2001, 25 april 2002, 26 mei 2003, 24 mei 2004, 9 mei 2005, 3 april 2006, 29 mei 2007, 13 mei 2008, 30 maart 2009, 25 maart 2010, 13 april 2011, 24 april 2012, 23 april 2013, 16 april 2014, 30 april 2015 en 17 mei 2016.)

Activiteiten

In 2016 vergaderde de Nederlandstalige kamer van de Erkenningscommissie 19 keer. Het hoge aantal vergaderingen - 8 meer dan normaal - was het gevolg van het opstarten in het begin van het jaar van de omvangrijke procedure voor de hernieuwing van de persdocumenten. De nieuwe documenten zijn geldig voor de periode 2017-2021.

Van oktober af werd de frequentie van de zittingen opgetrokken en werden journalisten opgeroepen om de commissie meer uitleg te verstrekken bij hun aanvraag om verder erkend te blijven als beroepsjournalist. De zittingen duurden zes tot zeven uur.

Gewone maandelijkse vergaderingen

Tijdens die vergaderingen

- werden 254 agendapunten behandeld (de activiteiten inzake de hernieuwing van de documenten dus niet meegerekend);
- kwamen 123 nieuwe aanvragen tot erkenning als beroepsjournalist binnen. 8 dossiers 'in beraad' werden overgenomen van vorige jaren;
- werden 14 kandidaten opgeroepen om de commissie bijkomende inlichtingen te verstrekken en hun kandidatuur te verdedigen;
- werden 96 journalisten erkend;
- werden 6 kandidaten afgewezen na oproeping.

In 17 gevallen werd het dossier in beraad gehouden of de erkenning uitgesteld. Eén kandidate trok haar aanvraag in na een brief van de commissie.

Om de dossiers van de kandidaten doeltreffender te kunnen afhandelen, hanteert de commissie sinds 2010 een verjaringstermijn van zes maanden voor onvolledige aanvragen of voor dossiers met vragen, waarbij de kandidaten niet reageren op oproepen van de commissie om de dossiers aan te vullen of te verduidelijken.

In 2016 werd deze procedure niet toegepast.

Elf kandidaten kregen van de commissie schriftelijk uitleg waarom zij niet in aanmerking kwamen voor de titel van beroepsjournalist.

Deze schriftelijke procedure verhindert niet dat de betrokkenen steeds kunnen vragen gehoord te worden volgens de bepalingen van het KB van 16 oktober 1991.

Zes eerder erkende journalisten die laattijdig hun aanvraag indienden voor de hernieuwing van hun persdocumenten voor de periode 2012-2016 werden opnieuw erkend.

Er werden acht nieuwe T-kaarten (doorgangsbewijs voor technici, die bijstand verlenen aan beroepsjournalisten) toegekend.

Hernieuwing van de persdocumenten

Voor de vijfjaarlijkse hernieuwing van de persdocumenten moet de commissie nagaan of de eerder erkende journalisten nog steeds voldoen aan de bepalingen van de wet van 30 december 1963.

In het verleden verliep de hernieuwingsoperatie op basis van documenten op papier. In 2016 werd voor het eerst een digitaal platform gebruikt dat speciaal door de beroepsverenigingen, in overleg met de commissie werd ontwikkeld. Daarbij werd veel aandacht besteed aan de beveiliging van het platform om de privacy van de aanvragers optimaal te beschermen. De journalisten werden individueel aangeschreven en ze ontvingen daarbij een persoonlijke code om toegang te krijgen tot het platform. Die toegang bleef steeds beperkt tot de eigen fiche van de betrokken journalist. Het overgrote deel van de journalisten ging in op het verzoek van de commissie om de nodige gegevens rechtstreeks in te voeren. Ook de commissieleden kregen een code en daarmee konden ze de fiches van de kandidaten inkijken en beoordelen. Binnen de commissie werd een verdeling van de meer dan 2.500 dossiers afgesproken zodat elke aanvraag werd beoordeeld door een door de voorzitter aangeduide verslaggever en een tweede commissielid. De lijsten met de namen van de kandidaten wier erkenning probleemloos kon worden verlengd werden in de plenaire zittingen goedgekeurd.

Onvolledige aanvragen of dossiers met bedenkingen werden tijdens de zittingen behandeld.

Begin van het jaar noteerde de Nederlandstalige kamer van de commissie 2662 door haar erkende actieve beroepsjournalisten. Er waren ook nog 156 persmedewerkers met een technische kaart (T-kaart).

Op 28 februari 2017 had de commissie via het digitale platform 2.254 aanvragen voor verlenging van de erkenning binnen, namelijk 2.139 van beroepsjournalisten (waaronder 11 van de buitenlandse pers) en 115 van technici.

Enkele tientallen journalisten gaven er de voorkeur aan hun aanvraag in te dienen op papier. Deze werkwijze werd door de commissie eveneens aanvaard.

Van eind oktober 2016 tot eind februari 2017 werden 142 kandidaten opgeroepen om de commissie meer uitleg te verstrekken over hun aanvraag en om hun dossier te verdedigen.

Eind februari 2017 was de erkenning verlengd van 2.064 journalisten en 98 technici. Van 23 journalisten en één technicus werd de erkenning (na oproeping) ingetrokken. 68 journalisten en 2 technici deden vrijwillig afstand van hun erkenning. De overige aanvragen bleven in behandeling.

De hernieuwingsoperatie moet vanzelfsprekend in 2017 worden voortgezet en ze zal ook dan nog een aantal bijkomende zittingen van de commissie vergen.

Publicaties

Zoals steeds publiceerde de Erkenningscommissie haar jaarverslag.

Telkens wanneer nodig, werd de website van de Nederlandstalige kamer van de commissie geactualiseerd.

Naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de eerste zitting van de Nederlandstalige kamer op 17 september 1966, maakte de Vlaamse Vereniging van Journalisten in haar tijdschrift “De Journalist” een volledige bladzijde vrij voor een geïllustreerd artikel over de commissie. Het verscheen in het oktobernummer (nr. 203) onder de titel “Nieuwe media, zelfde principes”.

Namens de Nederlandstalige kamer van de Commissie van Eerste Aanleg voor de Erkenning en de Bescherming van de Titel van Beroepsjournalist,

Raymond De Craecker
voorzitter
20 april 2017